

Sygn. akt V CZ 84/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa B. Sp. z o.o. z siedzibą w C.

przeciwko PPHU B. Sp. z o.o. z siedzibą w D.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 18 stycznia 2017 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 12 września 2016 r., sygn. akt I ACa .../15,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny [...] odrzucił skargę kasacyjną powódki B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. od wyroku tego Sądu z dnia 9 lutego 2016 r., bowiem wbrew treści art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2014r., poz. 1025, z późn.zm. - dalej: „u.k.s.c.”) nie została opłacona w terminie tygodniowym od doręczenia pełnomocnikowi odpisu postanowienia, w którym prawomocnie oddalono wniosek powódki o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej. Sąd Apelacyjny wyjaśnił, iż postanowieniem z dnia 22 lipca 2016 r. oddalił wniosek powódki o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej, powódka nie wykazała, bowiem, wbrew treści art. 103 u.k.s.c., iż nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

W zażaleniu powódka sformułowała wniosek o rozszerzenie kontroli Sądu Najwyższego na postanowienie Sądu Apelacyjnego wydane w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych, zarzucając naruszenie art. 103 w związku z art. 101 ust. 2 u.k.s.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca nie kwestionuje, że mimo prawidłowego doręczenia postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, nie uiściła opłaty od skargi kasacyjnej, co było podstawą jej odrzucenia. Zażalenie neguje natomiast prawidłowość rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych, w zakresie opłaty od skargi kasacyjnej. Zakwestionowane postanowienie, jako niezaskarżalne i wobec zgłoszenia wniosku na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. podlega kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu zażaleniowym (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 stycznia 2006 r., II CZ 128/06, nie publ.; z dnia 16 lipca 2008 r., II CZ 40/08, nie publ.; z dnia 6 maja 2011 r., II CZ 12/11, nie publ.; z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZ 28/13, nie publ.).

Z utrwalonego w orzecznictwie i doktrynie rozumienia art. 103 u.k.s.c. wynika, iż osoba prawna ubiegająca się o zwolnienie od kosztów sądowych jest

zobligowana nie tylko przytoczyć fakty, mające przemawiać za uwzględnieniem wniosku, ale również spoczywa na niej ciężar wykazania tych faktów. Prezentowane w tym zakresie środki dowodowe powinny być dostosowane do konkretnej osoby prawnej, przedstawiać jej sytuację z należytą starannością, z zachowaniem zasady lojalnej współpracy z sądem i umożliwiać kompleksową i rzetelną ocenę sytuacji majątkowej takiego podmiotu.

Prawidłowo Sąd Apelacyjny przyjął, iż wniosek złożony przez skarżącą tych wymogów nie spełniał, skoro sprowadzał się do twierdzeń o trudnej sytuacji majątkowej, nie popartych dokumentacją finansową, która pozwalałaby na kompleksową i rzetelną ocenę sytuacji finansowej spółki. Skarżąca ograniczyła się do przedstawienia oceny sytuacji majątkowej spółki według stanu na 27 czerwca 2016r. dokonanej przez K. K. prowadzącą biuro finansowo - księgowe (k. 280 - 282) oraz wyciągu z rachunku bankowego (k. 283). Przedstawione dokumenty obrazują stan konta powódki w banku ING na dzień 31 maja 2016 r. oraz ocenę biura finansowego, z którego wynika, iż stan majątkowy i finansowy spółki nie pozwala na dodatkowe obciążenia finansowe, spółka od kilku lat generuje straty, jej przychody są niewielkie, a aktywa finansowane ze źródeł zewnętrznych. Do wniosku nie dołączono żadnych dokumentów źródłowych obrazujących aktualną sytuację powódki w postaci np. bilansu rocznego, sprawozdań finansowych, wykazów majątku, wyciągów z kont bankowych obejmujących okres przynajmniej ostatnich trzech miesięcy przed złożeniem wniosku, raportów kasowych, deklaracji podatkowych, umów kredytowych, opinii bankowych o zdolności kredytowej, dokumentów dotyczących obciążeń nieruchomości hipoteką, a ruchomości zastawem czy stwierdzających wysokość zobowiązań. Mimo trafnego podkreślenia przez Sąd Apelacyjny w motywach zaskarżonego orzeczenia, iż podstawowym mankamentem wniosku o zwolnienie skarżącej od kosztów sądowych jest nie przedstawienie dokumentacji źródłowej pozwalającej na jego weryfikację i umożliwienie Sądowi oceny jej sytuacji finansowej, powódka powieliła w zażaleniu dotychczasową argumentację, nie przedstawiając w postępowaniu zażaleniowym żadnych dodatkowych dokumentów. Zauważenia wymaga, iż sprawa została zainicjowana przez skarżącą pozwem złożonym w grudniu 2014 r., opłata od skargi kasacyjnej wynosiła 9.104 zł, a skarżąca nie wyjaśniła, z jakich przyczyn

z uzyskiwanych przychodów i finansowania zewnętrznego jest w stanie obsługiwać swoje bieżące zobowiązania, a nie może z tych samych źródeł zabezpieczyć środków na uiszczenie opłaty od skargi kasacyjnej. W konsekwencji przekonujące jest stanowisko Sądu Apelacyjnego, iż przedstawione przez powódkę informacje są niepełne i nie pozwalają na przyjęcie, by sytuacja majątkowa skarżącej nie pozwalała na wygospodarowanie środków na pokrycie opłaty od skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

jw

kc